

Tietosuojailmoitus Tuettu-tutkimuksesta

Tuettu-tutkimus on Suomen Akatemian rahoittama, Helsingin yliopiston ja Tampereen yliopiston muodostaman konsortion nelivuotinen seurantatutkimus (2020–2024), jossa selvitetään inklusioon liittyviä kysymyksiä opetuksen toteutuspaikan näkökulmasta.

Tutkimuksen tarkoituksena on kerätä tilastollista tietoa opetusryhmän yhteydestä oppilaan kognitiivisia taitoja arvioiviin osaamistehtäviin ja käsityksiin omasta oppimisesta. Tietoa hyödynnetään suomalaisen koulun kehittämisessä.

Yksittäistä oppilasta, luokkaa tai koulua ei voi yksilöidä tai tunnistaa Tuettu-tutkimuksen julkaisuista.

Tässä tietosuojailmoituksessa kerrotaan, mitä Helsingin yliopiston ja Tampereen yliopiston tutkijat tutkimuksessa kerätyillä tiedoilla tekevät. Lisäksi selitetään, miten yksityisyydensuojasta huolehditaan. Tietosuojailmoitus kertoo siis,

- kuka tietoja kerää ja millä tavalla,
- mitä tietoja Tuettu-tutkimusta varten kerätään,
- mikä on tietojen keräämisen ja käsittelyn oikeusperuste,
- mille tahoille tietoja voidaan luovuttaa,
- missä ja miten pitkään henkilötietoja säilytetään sekä
- mistä ja miten voit pyytää lisätietoja.

1. Kuka toteuttaa Tuettu-tutkimuksen ja kerää tiedot?

Helsingin yliopiston Tuettu-tutkimusryhmän ja Tampereen yliopiston Koulutuksen, arvioinnin ja oppimisen tutkimusryhmän tutkijat yhdessä vastaavat Tuettu-tutkimuksen toteuttamisesta. Suomen Akatemia rahoittaa tutkimuksen.

Molemmat yliopistot noudattavat henkilötietoja käsitellessään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ja muuta tietosuojaa koskevaa lainsäädäntöä. Henkilötietojen käsittelystä on sovittu EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen nojalla molempien yliopistojen välisellä rekisterinpitäjän sopimuksella. Tutkimuksen rekisterinpitäjinä toimivat:

Helsingin yliopisto

Fabianinkatu 33, 00014 Helsingin yliopisto sekä

Tampereen yliopisto

Kalevantie 4, 33014 Tampereen yliopisto.

2. Mitä ja miten tietoja Tuettu -tutkimuksen toteuttamiseksi kerätään?

Jotta Tuettu-tutkimus voidaan toteuttaa, Helsingin yliopisto kerää tutkimukseen osallistuvista oppilaista seuraavat taustatiedot:

- nimi,
- syntymävuosi ja -kuukausi,
- sukupuoli
- äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärä sekä
- tieto mahdollisesta tuesta tehostetun tai erityisen tuen osalta
- [kevättodistuksen 2023 arvosanat \(ÄI, MA, YL, A1\) \(päivitetty 16.10.\)](#)

Tutkimuksessa kerätään tietoja oppilaiden suoriutumisesta sanallista ja matemaattista päättelyä sekä ongelmanratkaisutaitoja mittaavissa tehtävissä. Tiedot muodostetaan osaamistehtävissä annettujen vastausten pohjalta. Lisäksi tutkimus sisältää oppilaskyselyn, joka käsittelee oppilaiden asenteita koulua ja oppimista kohtaan sekä joitakin taustatietoja. Kysymyksiin vastaaminen on vapaaehtoista. Jos oppilas ei halua vastata johonkin kysymykseen, sen voi jättää tyhjäksi. Vastaukset eivät tule opettajan tietoon eivätkä ne vaikuta esimerkiksi arvosanoihin.

Lisäksi tutkimuksessa osoitetaan tutkimukseen osallistuvien koulujen rehtoreille koulukysely ja tutkimukseen osallistuvien luokkien opettajille opettajakysely. Kaikki kyselyt täytetään sähköisesti. Eri vastaajaryhmien kyselyaineistot yhdistetään toisiinsa.

Tietoihin voidaan myöhemmin yhdistää kunta- ja koulutasoisia tietoja virallisista Tilastokeskuksen ja kuntien oppilaitostilastoista ja opetushallinnon Koski-tietovarannon oppilasrekisteriaineistoista (päivitetty 16.10.).

Tutkimuksen aineistona kerätyistä vastauksista saadut tiedot tallennetaan numeerisessa muodossa. Tallennetut numeeriset tiedot edustavat valintoja (esim. monivalintakysymys), kyllä ei-vastauksia tai arvoja.

Tietojen asianmukaisesta turvallisuudesta ja luottamuksellisuudesta huolehditaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen edellyttämällä tavalla.

Suorien henkilötietojen tiedonsiirrossa käytetään REDCap-työkalua, joka on tarkoitettu erityisesti henkilötietoja ja arkaluontoista tietoa sisältävien tutkimusaineiston keräämiseen ja hallintaan. Tietoja voidaan täydentää puhelimitse.

3. Mikä on tietojen keräämisen ja käsittelyn oikeusperuste?

Tuettu-tutkimuksen yhteydessä kerättävien henkilötietojen käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tieteellisen tutkimuksen tekemiseksi (Tietosuojalaki 1050/2018, pykälä 4 kohta 3).

Lisäksi perusteena on viranomaisten toiminnan julkisuutta koskevan lain (621/1999) pykälä 28. Tämä tarkoittaa sitä, että tieteellistä tutkimusta varten voidaan antaa lupa viranomaistietojen saamiseen.

Lisäksi tutkimuksessa käsitellään seuraavia tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja): tieto mahdollisesta tuesta tehostetun tai erityisen tuen osalta ja erityisen tuen osalta tieto opetusryhmästä ja oppimäärien yksilöllistämisestä.

4. Kenelle henkilötietoja luovutetaan?

Henkilötietoja ei luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolelle.

Rekisterin tietoja ei siirretä kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle.

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä.

5. Missä ja miten pitkään henkilötietoja säilytetään?

Tietoturvallisuussyistä suorat henkilötiedot säilytetään tutkimuksen kaikissa vaiheissa erillään muusta tutkimusaineistoista Helsingin yliopiston tietotekniikkakeskuksen ylläpitämässä Umpio-tallennustilassa, joka vaatii erillisen kaksivaiheisen tunnistautumisen. Tutkijoilla ei ole pääsyä suoriin

henkilötietoihin. Tunnistetietoja säilytetään vain Tuettu-tutkimuksen eri tietojenkeräyskertojen yhdistämistä varten.

Suoria henkilötietoja säilytetään niin kauan kuin niille on tarve mutta kuitenkin enintään kesäkuun 2028 loppuun asti. Tämän jälkeen ne tuhotaan. Tutkijoiden käyttämä aineisto on pseudonymisoitu koko tutkimuksen ajan. Pseudonymisoitua aineistoa säilytetään niin kauan kuin aineistoa käytetään tutkimuksessa. Kun kahtena perättäisenä vuonna ei aineistolle ole ollut käyttöä, aineisto anonymisoidaan.

Anonymisoitu aineisto arkistoidaan Tietoarkistoon.

6. Mitä oikeuksia sinulla on ja miten omien henkilötietojen käsittelyyn voi vaikuttaa?

Helsingin yliopisto ja Tampereen yliopisto käsittelevät henkilötietojasi tietosuojalainsäädännön (EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki 1050/2018) nojalla yksilöille kuuluvien oikeuksien mukaisesti.

Rekisteröidyllä on, ellei tietosuojalainsäädännöstä muuta johdu:

Tietojen tarkastusoikeus (oikeus saada pääsy henkilötietoihin)

Rekisteröidyllä on oikeus tietää, käsitelläänkö hänen henkilötietojaan vai ei, ja mitä henkilötietoja hänestä on tallennettu.

Oikeus tietojen oikaisemiseen

Rekisteröidyllä on oikeus vaatia, että häntä koskevat virheelliset, epätarkat tai puutteelliset henkilötiedot oikaistaan tai täydennetään ilman aiheetonta viivytystä. Lisäksi henkilöllä on oikeus vaatia, että tarpeettomat henkilötiedot poistetaan.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen

Rekisteröidyllä on tietyissä tilanteissa oikeus pyytää henkilötietojensa käsittelyn rajoittamista siksi aikaa, kunnes hänen tietonsa on asianmukaisesti tarkistettu ja korjattu tai täydennetty.

Vastustamisoikeus

Henkilöllä on tietyissä tilanteissa oikeus henkilökohtaiseen, erityiseen tilanteeseensa perustuen milloin tahansa vastustaa henkilötietojensa käsittelyä.

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen

Rekisteröidyllä on tietyissä tilanteissa oikeus saada häntä koskevat henkilötiedot, jotka hän on toimittanut rekisterinpitäjälle, jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää tiedot toiselle rekisterinpitäjälle.

Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkansa sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, jos hän katsoo, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU) 2016/679. Rekisteröidyllä on lisäksi oikeus käyttää hallinnollisia muutoksenhakukeinoja sekä muita oikeussuojakeinoja.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki
Vaihde: 029 56 66700
Faksi: 029 56 66735
Sähköposti: tietosuoja@om.fi

Rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä koskevissa pyynnöissä noudatetaan rekisterinpitäjän tietopyyntöprosessia.

<https://tietosuoja.fi/ilmoitus-tietosuojavaltuutetulle>.

7. Keneltä voi kysyä lisätietoja?

Lisätietoja tutkimuksen käytännön toteuttamista voit pyytää Markku Jahnukaiselta, markku.jahnukainen@helsinki.fi, puh. 0294144122.

Jos olet huolissasi siitä, miten henkilötietojasi käsitellään Tuettu-tutkimuksen yhteydessä, voit esittää huolesi suoraan henkilötietoja käsitteleville yliopistoille. Helsingin yliopiston tietosuojavastaavaan saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi ja Tampereen yliopiston tietosuojavastaavaan sähköpostiosoitteesta dpo@tuni.fi.